

NORMBLADEN PVH (GIDSEN VOOR GOEDE PRAKTIJKEN)

Epipedobates pijlgifkickers zoals: *Epipedobates anthonyi* en *Epipedobates tricolor*

I. Toepassingsgebied

Deze gids goede praktijken is van toepassing op de *Epipedobates anthonyi* en de *Epipedobates tricolor*, vroeger werden deze kikers allen "tricolor" genoemd. Sinds de herziening van de naamgeving van alle pijlgifkickers zijn soorten van de groep van de *Epipedobates* pijlgifkickers anders benoemd. De vroegere "tricolor" heet nu *Epipedobates anthonyi* en de vroegere "Tricolor" kikers, die Hoogland werden genoemd worden nu *Epipedobates tricolor* genoemd.

Zij komen voor in het midden en zuiden ten westen van de Andes in Ecuador en het uiterste noorden van Peru. Pijlgifkickers vallen internationaal onder CITES appendix II, Europees onder bijlage B van Verordening EG 338/1977 en in Nederland, sinds 1 april 2002, onder de Flora- en faunawet (FfW), waarin alle Dendrobatidae (pijlgifkickers) zijn aangewezen in artikel 4 lid 2 van de Regeling aanwijzing soorten. Nakweek dieren en legaal geïmporteerde dieren kunnen zonder problemen overgedragen worden aan anderen met een overdrachtsdocument.

Deze kleine kikers worden tussen de 24 en 26 mm groot en kunnen bij de juiste verzorging een leeftijd van ongeveer 12 jaar behalen. Verschil tussen het mannetje en vrouwtje is moeilijk te zien, het vrouwtje is iets groter, maar het beste uitsluitsel geeft het roepen van het mannetje.

De naam "tricolor" duidt op dat zij 3 kleuren hebben. In het wild hebben de meeste populaties die kunnen verschillen in kleur inderdaad drie kleuren, namelijk de kleur van de streep, de kleur van het lijf en de kleur van de "flashmarks" in hun ledematen. De flashmarks zijn bij de meeste exemplaren in gevangenschap niet meer te zien.

In verband met het onderling kunnen kruisen van deze twee soorten is het niet raadzaam om ze samen te houden.

II. Voeding

Net als alle andere pijlgifkickers eten deze kikers alleen levend voer. In het wild zijn dit meestal mieren, mijten, springstaarten en termieten. In gevangenschap kunnen fruitvliegen, springstaarten, erwtenluis en tropische pissebedden gegeven worden. Deze voedseldieren zijn bij gespecialiseerde dierenwinkels te verkrijgen en anders zijn ze te bestellen via het internet bij gespecialiseerde bedrijven. Zelf kweken van de voedseldieren is natuurlijk ook goed mogelijk. Op de website van de Nederlandse kikker vereniging is hier informatie over te vinden, naast ook de adressen van bedrijven die voedseldieren leveren. Het is belangrijk gevarieerd en niet te veel te voeren.

Voor een goede ontwikkeling hebben de dieren ook behoefte aan vitamines en mineralen. Op de markt zijn verschillende fijne poeders om bijvoorbeeld de fruitvliegen te bestrooien zodat de kikkers de fruitvliegen met poeder opeten. Daarbij hebben zij ook behoefte aan vitamine D, om het noodzakelijke calcium te kunnen opnemen. Het beste kan men dit geven door middel van speciale UV lampen.

III. Huisvesting

De dieren komen van nature voor op de bodem van het oerwoud of in de omgeving hiervan. Hier is het altijd vochtig en is een gemiddelde temperatuur van ongeveer 24°C, waarbij het 's nachts een paar graden afkoelt. Zij verblijven hier op de bosbodem tussen de afgevallen bladeren, meestal in de buurt van een klein ondiep watertje.

Het waterdichte terrarium moet voor een paartje of klein groepje kikkers (4 of 5 dieren) tenminste 50 cm x 50 cm x 50 cm groot zijn. Groter is natuurlijk altijd beter. Belangrijk is dat in het terrarium voldoende luchtcirculatie is en dat de relatieve luchtvochtigheid hoog is. In de handel zijn hiervoor speciale terraria te koop. Het handigst is dat het terrarium een schuine dubbele bodem heeft, afhellend naar de voorkant zodat het water zich aan de voorzijde ophoudt, waar het via een (afsluitbaar) afvoerputje eventueel makkelijk weg kan.

Pijlgifkikkers houden ook niet van een te natte ondergrond. Ze moeten naar wens een droge bodem kunnen opzoeken. Een bodem bedekt met bijvoorbeeld beukenbladeren is gebruikelijk. Mos kan ook maar wordt om mooi te blijven vaak te nat gehouden voor de dieren. Gebruikt bij voorkeur geen te zanderige bodem. De dieren gaan er vies uitzien en ook bestaat de kans dat ze met het naar voedsel happen zanddeeltjes binnen krijgen, dit kan op den duur schadelijk zijn.

Plaats er verder een aantal stronken hardhout en wat grote stenen in het terrarium. Beplant het terrarium met bromelia's en andere tropische planten. TL buizen of T5 buizen zijn goed geschikt om het terrarium te verlichten.

Temperatuur

De temperatuur dient tussen de 22° en 25°C op de bodem te liggen en 23° tot 26° hoger in het terrarium. Reflectorlampen kunnen dienen als verwarming maar ook halogeenlampen worden wel gebruikt. Pas vooral bij de laatste op voor plaatselijke grote verhitting. Mocht het terrarium in een ruimte staan die zelf goed continue verwarmd is, is extra verwarming meestal niet nodig. In de zomer moet echter gewaakt worden voor hoge temperaturen, bijna alle gifkikkers kunnen temperaturen boven de 28°C niet lang volhouden en zullen hieraan doodgaan. Plaats het terrarium niet in de zon.

Vochtigheid

Pijlgifkikkers hebben een dunne huid die snel kan uitdrogen. Een klein ondiep (!) watergedeelte moet daarom altijd aanwezig zijn zodat ze naar wens een frisse duik kunnen nemen. Let er wel op dat het watergedeelte niet te diep is en ook niet te koud is omdat de dieren gevoelig zijn voor een (te) snelle

afkoeling. In tegenstelling tot "Hollandse" kikkers zullen zij in het water verblijven en kunnen in te diep water makkelijk verdrinken. Afhankelijk van de kikkersoort en de aanwezige beplanting moet gespreid worden om een hoge luchtvochtigheid te waarborgen. Overdag mag de luchtvochtigheid dalen tot 70% om 's avonds weer tot 100% te stijgen. Gebruik bij voorkeur zacht water of liefst gefilterd schoon regenwater, dat laat bovendien geen lelijke kalkvlekken achter op bladeren.

VI. Verdere informatie

www.gifkikkerportaal.nl

<http://www.nbat.nl/aquarium6/gifkikkers1.html>